

Република Србија
ВИШИ СУД У ВАЉЕВУ
Кж1.бр.34/19
24.04.2019. године
Ваљево

У ИМЕ НАРОДА

ВИШИ СУД У ВАЉЕВУ, у већу састављеном од председника суда - већа Биљане Савић и чланова већа – судија Наде Живић и Милана Алексића, са судијским помоћником Милицом Ђоковић, као записничарем, у кривичном поступку против окр.АА из Ваљева, због кривичног дела недавање издржавања из члана 195 став 1 КЗ, одлучујући о жалби браниоца окривљеног адв.АБ из Ваљева, изјављеној против пресуде Основног суда у Ваљеву К.бр.3/18 од 13.12.2018. године, у седници већа одржаној дана 24.04.2019. године, донео је:

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ жалба браниоца окривљеног АА из Ваљева -адв. АБ из Ваљева, па се **ПРЕИНАЧАВА** пресуда Основног суда у Ваљеву К.бр.3/18 од 13.12.2018. године и **окр. АА** из Ваљева, са личним подацима као у изреци пресуде,

на основу члана 423 тачка 1 ЗКП

ОСЛОБАЂА ОД ОПТУЖБЕ

Да је у периоду од октобра месеца 2013. године до новембра месеца 2014. године и у периоду од маја месеца 2015. године до септембра месеца 2017. године, у селу П..., способан да схвати значај свог дела и да управља својим поступцима, свестан свог дела чије је извршење хтео, није давао издржавање за свог сина - тада мал. АВ из села П..., кога је по закону дужан издржава и то тако да на име свог доприноса за његово издржавање плаћа износ од 6.000,00 динара најкасније до 10-ог у месецу за текући месец, на руке законском заступнику оштећеног малолетног АВ - његовој мајци АГ из П..., а та дужност му је утврђена извршном пресудом Основног суда у Ваљеву 8П2.бр.537/2010 од 09.11.2010. године, при чему је био свестан забрањености свог дела,

- чиме би извршио кривично дело недавање издржавања из члана 195 став 1 КЗ.

Трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ваљеу К.бр.3/18 од 13.12.2018. године окривљени АА из Ваљева оглашен је кривим због извршења кривичног дела недавање издржавања из члана 195 став 1 КЗ и осуђен је на казну затвора у трајању од 6 (шест) месеци, коју ће издржати након правноснажности пресуде. Окривљени је обавезан да на име трошкова кривичног поступка плати износ од 34.183,02 динара у корист буџетских средстава суда, а износ од 22.260,00 динара у корист буџетских средстава ОЈТ Ваљево, као и на име паушалних трошкова кривичног поступка у корист буџетских средстава суда износ од 5.000,00 динара, све у року од 30 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења. Окривљени је обавезан да у року од 12 (дванаест) месеци од дана правноснажности пресуде плати све доспеле, а неплаћене рате на име издржавања тада мал. АВ из П... за период од октобра 2013.године до новембра 2014.године и за период од маја месеца 2015. године до септембра 2017. године, односно укупно 258.000,00 динара на руке оштећеном АВ, под претњом извршења. Трошкови одбране окривљеног АА од стране браниоца по службеној дужности – адв.АБ из Ваљева падају на терет буџетских средстава суда.

Против наведене пресуде жалбу је благовремено изјавио бранилац окривљеног АА - адв.АБ из Ваљева због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, повреде кривичног закона и одлуке о санкцији. У жалби се наводи да код окривљеног није постојао умишљај, с обзиром да је исти активно тражио посао, да не постоји вољни елемент усмерен ка недавању издржавања, што је потврдила и комисија вештака у свом налазу од 16.10.2018.године, да сама чињеница да је окривљени радно способан не значи и да је исти заиста могао да оствари приходе, као и због чињенице да је у одређеном периоду био у затвору, тако да у конкретном случају има места примени чл.195 ст.2 КЗ. Предлаже да другостепени суд преиначи побијану пресуду и окривљеног ослободи одговорности или да му изрекне блажу санкцију или одреди да ће казну затвора издржавати у просторијама у којима станује или да пресуду укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење.

Виши јавни тужилац у Ваљеу је у поднеску Ктж.бр.30/19 од 11.02.2019. године дао мишљење да је жалба браниоца окривљеног неоснована и предложио да се иста одбије као неосновану и предметна пресуда потврди.

Виши суд у Ваљеу је одржао седницу већа на којој је размотрио целокупне списе овог кривичног предмета, испитао побијану пресуду у оквиру основа, дела и правца побијања који су истакнути у жалби, сходно одредби члана 451 ЗКП и донео одлуку као у изреци ове пресуде из следећих разлога:

- Жалба браниоца окривљеног је основана.

Првостепени суд је окривљеног АА огласио кривим да у периоду од октобра 2013. године до новембра 2014. године и од маја 2015. године до септембра 2017. године, није давао издржавање за свог сина, тада мал. АВ и то тако да на име свог доприноса за његово издржавање плаћа износ од 6.000,00 динара месечно, на руке законском заступнику мајци АГ, а та дужност му је утврђена извршном пресудом Основног суда у Ваљеу 8П2.бр.537/2010 од 09.11.2010. године. Приликом предузимања описаних радњи окривљени је по оцени првостепеног суда био способан

да схвати значај свог дела и да управља својим поступцима, при чему је био свестан свог дела које је и хтео и био је свестан забрањености свог поступања.

Наведено чињенично стање је утврђено делимично на основу одбране окривљеног, исказа ошт. АВ и његовог законског заступника АГ, налаза и мишљења комисије вештака др Јасмине Пашић и др Марије Ђокић, те изведених писаних доказа наведених у образложењу побијане пресуде.

У овој кривичноправној ствари није спорно постојање обавезе издржавања окривљеног према тада мал.АВ, као ни да окривљени није давао издржавање у инкриминисаном периоду. Спорно је да ли окривљени није давао издржавање из оправданих разлога у смислу чл.195 ст.2 КЗ.

Кривично дело недавање издржавања из чл.195 ст.1 КЗ чини онај ко не даје издржавање за лице које је дужан да издржава, а та дужност му је утврђена извршном судском одлуком или извршним поравнањем пред судом или другим надлежним органом, и износу и на начин како је то одлуком односно поравнањем утврђено, а у ст.2. прописано је да се неће казнити учинилац дела из ст.1 овог члана ако из оправданих разлога није давао издржавање.

Окривљени је у својој одбрани навео да је незапослен и да не остварује приходе и да живи са мајком и издржавају се од мајчине пензије од 20.000,00 динара месечно, да је желео да нађе посао али због своје прошлости, која се односи на његову ранију осуђиваност и да је био у затвору, нико није желео да га радно ангажује, што је потврдио и у разговору са комисијом вештака. Из списка овог предмета произилази и да су последње две осуде окривљеног за истоврсна кривична дела и то у 2013. и 2015. години, на затворске казне од 6 месеци, односно 8 месеци без напуштања просторија у којима станује.

Из налаза и мишљења комисије вештака произилази да је окривљени био радно способан у инкриминисаном периоду који је тужилац прецизирао након датог мишљења комисије, те је изостављен период из првобитног оптужног акта за који је утврђено да окривљени није био радно способан услед конзумирања психоактивних супстанци када је правио рецидиве и због тога примао одговарајућу детоксикациону терапију. Окривљени се налази на метадонској терапији од 11.06.2015. године, а лечио се редовно на психијатријској служби ОБ Ваљево од октобра 2013. године до септембра 2017. године. Осим наведеног, из налаза комисије вештака утврђује се да постоји дискриминаторски однос заједнице према зависницима и лицима која су укључена у различите програме супституције и да им је теже да пронађу посао.

Ценећи наведене чињенице у међусобној повезаности, веће овог суда налази да то што је окривљени био радно способан не значи и да је исти био у могућности да нађе запослење и оствари приходе. Ово с обзиром на околности његове раније осуђиваности, времена које је провео на издржавању казни затвора, као и конзумирања наркотика и лечења од болести зависности, а у склопу констатације комисије вештака о односу друштвене заједнице према лицима која се лече од болести зависности због чега теже проналазе посао.

Имајући у виду наведено, у побијаној пресуди нису дати ваљани разлози за уверење суда да је поступање окривљеног, било усмерено на недавање издржавања за лица која је по закону био дужан да издржава и која дужност му је била утврђена

извршном судском одлуком у износу и на начин како је то одлуком утврђено. Осим тога, неправилан је закључак првостепеног суда, да окривљени није вољан да се радно ангажује само зато што је утврђено да је био радно способан у инкриминисаном периоду и због изјаве зак.заступника да окривљени не жели да се радно ангажује, а што је субјективан став. С тим у вези, основано се жалбом браниоца окривљеног истиче да је учињена повреда кривичног закона, јер по налажењу већа овог суда наведене околности и чињенице које се односе на његово материјално и социјално стање које га објективно онемогућују да остварује приходе јесу оправдани разлози због којих се неће казнити окривљени који није давао издржавање за оштећеног и да у овој кривичноправној ствари има места примени чл.195 ст.2 КЗ.

Према чл.112 тач.29 КЗ израз „неће се казнити“ значи да у том случају нема кривичног дела. Из наведених разлога, применом чл.423 тач.1 ЗКП, преиначена је првостепена пресуда и окривљени је ослобођен од оптужбе.

Одлуку да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава првостепеног суда донета је на основу чл.265 ст.1 КЗ.

Из изнетих разлога, на основу члана 459 став 1 ЗКП, донета је одлука као у изреци ове пресуде.

ЗАПИСНИЧАР

Милица Ђоковић, с.р.

ПРЕДСЕДНИК СУДА – ВЕЋА

Биљана Савић, с.р.